

Sygn. akt V CSK 203/19

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa J. F.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "(...)" w W.
o uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 23 października 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 października 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda J. F. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 stycznia 2018 r. oddalającego powództwo o uchylenie uchwały pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej „(...)” w W. podjętej w przedmiocie zatwierdzenia wyników wyborów do Rady Nadzorczej Spółdzielni (uchwała nr [...] /2017).

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez powoda. Wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się na potrzebę wykładni § 136 pkt 6 statutu pozwanej. Podniósł ponadto, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona zaskarżony wyrok jest bowiem dotknięty wadliwością o cechach oczywistych i kwalifikowanych w zakresie wykładni § 136 pkt 6 statutu pozwanej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ. i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/04, nie publ.).

Lakoniczne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie daje podstaw do przyjęcia, że zachodzi rozumiana w wyżej przedstawiony sposób potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że statut spółdzielni nie stanowi źródła prawa materialnego, jest szczególnym rodzajem umowy, której postanowienia zgodnie z zasadą swobody umów mogą być kształtowane dowolnie, z uwzględnieniem granic określonych w treści art. 353¹ k.c. Błędna wykładnia postanowień statutu nie może być więc traktowana, jako naruszenie prawa

materialnego, a konieczne jest wskazanie przepisów prawa, które według oceny skarżącego zostały przez Sąd drugiej instancji naruszone (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 1998 r., I CKN 90/97, nie publ., z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 113/98, nie publ., z dnia 8 lutego 2000 r., I CKN 399/98, nie publ., z dnia 14 stycznia 2000 r., V CKN 1116/00, nie publ., z dnia 16 stycznia 2001 r., II CKN 350/00, nie publ., z dnia 10 października 2002 r., IV CKN 1253/00, M. Spół. 2004 nr 2, poz. 34, z dnia 30 września 2009 r., V CSK 86/09, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2012 r., III SK 8/12, nie publ.). Skoro statut spółdzielni nie ma rangi przepisów prawa, wątpliwości w jego wykładni nie spełniają przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., Ponadto poważne wątpliwości w wykładni przepisów prawa nie mogą być identyfikowane z odmiennym sposobem interpretacji spornego postanowienia statutu przez powoda i orzekające w sprawie Sądy.

Przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy natomiast rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, nie publ. i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ.). Skonfrontowanie zaskarżonego orzeczenia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by spełniona została przesłanka oczywistej zasadności skargi, o której mowa wyżej.

Po pierwsze, w uzasadnieniu wniosku skarżący wskazał na oczywistą zasadność skargi oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Wobec kształtu tych przesłanek nie jest możliwe jednoczesne skuteczne wykazywanie, że w sprawie istnieją wątpliwości interpretacyjne dotyczące

przepisów prawa i że skarga oparta na naruszeniu tych przepisów jest oczywiście uzasadniona (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, nie publ. i z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, nie publ.). Albo jest tak, że wykładnia danych przepisów jest prosta i w związku z tym, ich naruszenie jest oczywiste, albo tak, że wykładnia ta rodzi istotne zagadnienie prawne, wobec czego naruszenie przepisów nie może być oczywiste (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, nie publ. i z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, nie publ.).

Po drugie, argumentacja zawarta w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ogranicza się do ogólnego przytoczenia zastrzeżeń pod adresem zaskarżonego orzeczenia - i nie wskazuje, w czym miałyby wyrażać się ich kwalifikowany charakter. Ponadto, niewłaściwa interpretacja statutu Spółdzielni, którego postanowienia nie mają charakteru prawa materialnego nie mogą stanowić podstawy skargi w ujęciu przedstawionym przez skarżącego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

jw